

14.4.2021

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) perusteella 7.4.2021 kullanhuuhtontalupaa koskevan päätöksen (4 kpl)

Hakijat: Lapin Kullankaivajain Liitto ry

Lupatunnus: HL2012:0055

Alueen sijainti: Inarin kunta, Kaarle Kustaan lampi, 2,7 ha

Hakijat: Alpo Ervasti

Lupatunnus: HL2015:0004

Alueen sijainti: Inarin kunta, Härkäselkä, 3,0 ha

Hakijat: Lapin Kullankaivajain Liitto ry

Lupatunnus: HL2015:0006

Alueen sijainti: Inarin kunta, Pulkkisenoja, 5,0 ha

Hakijat: Sami Hakala, Rainer Kapli, Matti Suikkanen, Pekka Suikkanen, Hannu Turunen

Lupatunnus: HL2020:0015

Alueen sijainti: Inarin kunta, Hangasoja, 6,6 ha

Päätöksiin saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 21.5.2021.

Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 14.4.2021 – 21.5.2021 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/maatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhtontaluvat>

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

Kuulutettu 14.4.2021

Pidetään nähtävänä 21.5.2021 asti

Hakala Sami

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN MYÖNTÄMISESTÄ

Kullanhuuhdentalupahakemus

Hakija: Sami Hakala, Rainer Kapli, Matti Suikkanen, Pekka Suikkanen ja Hannu Turunen
Vireilletulopvm: 17.4.2020
Etuoikeuspvm: 17.4.2020
Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 4 luvun 22 §:n mukaan kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla edellä mainituille hakijoille kullanhuuhdentaluvan lupatunnuksella HL2020:0015

Perustelut: Hakijat ovat osoittaneet, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä kaivosviranomaisen selvityksen (liite 3) perusteella luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Tällä luvalla yhdistetään hakijoiden kullanhuuhdentaluvat HL2011:0023 ja HL2012:0097. Lupa käsitellään uutena hakemuksen, koska hakemukseen sisältyy myös alueita, jotka eivät ole olleet mukana edellä mainituissa lupatunnuksissa. Luvista HL2011:0020 on rauennut tämän lupakäsittelyn aikana ja lupa HL2012:0097 raukeaa hakemuksen mukaisesti tämän luvan saatua lainvoiman.

Alueen läpi kulkee 220kV:n voimajohto, joka on kaivoslain 46 §:n mukaisesti luvan myöntämisen este. Kaivoslain 46 §:n mukaan kullanhuuhdentalupa voidaan kuitenkin myöntää alueelle asianomaisen oikeudenhaltija suostumuksella. Hakijat ovat toimittaneet kaivosviranomaiselle tiedoksi voimajohdon omistajan suostumuksen kullanhuuhdentaluvan myöntämiseksi alueelle. Näin ollen kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset sen osalta täyttyvät. Hakijoiden tulee noudattaa toiminnassa voimajohdon omistajalta saatuja ohjeita.

Kaivoslaki (621/2011) 45 § ja 50 §.

Kullanhuuhdentaluvan haltijoilla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 6,6 ha
Alueen nimi: RPS-Hangasoja HM
Sijainti: Inari, Kuivaoja, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa, metsätalousalue.
Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen liitetystä kartasta (liite 2)

Päätöksen täytäntöönpano

Kullanhuuhdontalupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen ja luvassa määrätty vakuus on asetettu. Jos kullanhuuhdontalupaan perustuvat toimenpiteet edellyttävät muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on lainvoimainen tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Toiminta alueella voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta tämän lupapäätöksen ehtoja noudattaen niiltä osin kuin alue on kuulunut lupaan HL2011:0023.

Muutoksenhakutuomioistuimien voi valituksesta kumota täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta annetun määräyksen.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 169 §

Luvan saajat ovat hakemuksen yhteydessä hakeneet lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta. Hakijat ovat harjoittaneet kullanhuuhdonta edellä yksilöidyllä alueella aiemminkin. Kun huomioidaan alueen sijainti, aiempi toiminta alueella sekä haetun toiminnan määrä, voidaan todeta, että toiminnan aloittaminen lupaehtojen mukaisesti ei aiheuta alueella sellaisia muutoksia, että se tekisi mahdollisen muutoksenhaun tarpeettomaksi.

Lupamääräykset

Päätöksen voimassaolo:

Kullanhuuhdontalupa on voimassa neljä (4) vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika luvan voimassaololle, koska kullanhuuhdonnan ei katsota aiheuttavan yleiselle tai yksityiselle edulle sellaista vahinkoja tai haittaa, että luvan voimassaoloaikaa olisi lyhennettävä.

Menetelmät:

Tämä lupa oikeuttaa koneellisen kullankaivun harjoittamiseen lupa-alueella. Suunniteltu kaivumäärä on enintään noin 1000m³ vuodessa.

Perustelut: Lupahakemuksen mukaisesti.

Kullanhuuhdonta-alueen kunnossapito

Kullanhuuhdonta on rajoitettava välttämättömiin toimenpiteisiin. Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötarpeille haittaa tai vahinkoa eikä vahinkoa alueella sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille ja niiden pihapiirille. Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on pidettävä kullanhuuhdonta-alue sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia, kuten esimerkiksi maa-aineksen kulkeutumista vesistöön luvanmukaisen toiminnan johdosta aiheudu. Lisäksi luvanhaltijoiden on huolehdittava, että alueella kulkevaa moottorikelkkauraa voidaan käyttää turvalliseen liikennöintiin.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 24 §.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on estettävä porojen joutuminen jyrkkäreunaisiin kaivukuoppiin kaivukauden aikana ja kaivukauden jälkeen luiskattava tai merkittävä kaivannot siten, ettei niistä aiheudu vaaraa alueella liikkuville poroille tai porotalouden harjoittajille. Lupa-alueelle ei saa virittää puiden väliin naruja tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa vaaratilanteita alueella mahdollisesti liikkuville. Mahdolliset kuopat on merkittävä riittävän näkyvästi heijastinkepein. Toiminta-aikana alueella mahdollisesti laiduntaville poroille ei saa aiheuttaa häiriötä. Toiminta on tarvittaessa tilapäisesti keskeytettävä alueen lähistöllä sijaitsevan porojen kuljetusreitien käytön mahdollistamiseksi paliskunnan pyynnöstä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 50 §.

Alue kuuluu Ivalon paliskunnan alueeseen. Lupamääräyksessä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kullanhuuhdonnasta poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille sekä määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta. Alueen lähistölle on merkitty olevan porojen mahdollinen kuljetusreitti, joka on huomioitu lupamääräyksessä.

Saamelais- ja koltta-asioihin liittyvät määräykset

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Annetuissa lausunnoissa esiin tulleet saamelaiselinkeinojen harjoittamiseen ja saamelaiskulttuurin ylläpitämiseen liittyvät yksilöidyt asiat on otettu huomioon tämän luvan muissa lupamääräyksissä, erityisesti saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset on huomioitu lupamääräyksessä poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

Kullanhuuhdonta koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden tulee vuosittain toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsittelyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kullanhuuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsittelyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä
- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kultanhuuhdonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kultanhuuhdonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 28 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 9 §.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 25 §. Kullanhuuhtoja on velvollinen huolehtimaan maa- ja kivennaisjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Vakuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on asetettava 5100 euron suuruinen pankkitalletusvakuus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneen vahingon ja haitan korvaamista sekä kaivoslain mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamista varten.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 107 §

Hakemuksen mukaisesti. Huomioiden kaivumenetelmän, -määrän ja alueen ominaisuudet hakijan ehdottamaa vakuutta voidaan pitää riittävänä

Alueella on suunniteltu harjoitettavan konekaivua, kaivumäärä noin 1000m³ vuodessa. Alue on helposti saavutettavissa. Alueelle on haettu lupaa säilyttää aiempien lupien mukaiset rakennelmat.

Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen paliskunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;
- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuukautta ennen maastotöihin ryhtymistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 27 §, Asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 7 §.

Jälkitoimenpiteet

Kun kullanhuuhdontalupa on rauennut tai peruutettu, on kullanhuuhdontaluvan haltijoiden saatettava kullanhuuhdonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kullanhuuhdontaluvan haltijan on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 29 §.

Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta. Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdontalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomainen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta

muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 102 §

Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 103 §.

Luvan muuttaminen

Mikäli kullanhuuhdontaa koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa, on luvan haltijoiden haettava kullanhuuhdontaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 69 §.

Luvan jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa, tulee hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. Hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset alueella harjoitetun toiminnasta ja siitä, että alueella on edelleen edellytyksiä löytää kultaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 66 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 27 §.

Rakentaminen

Alueelle saa säilyttää alueelle HL2012:0097 aiemmin rakennetun sauna- ja varastorakennelman. Luvan saajien on huolehdittava, että rakennelmilla on muualla lainsäädännössä määrätyt luvat voimassa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 26 §.

Hakemuksen mukaisesti. Alueella harjoitettu aiempi toiminta huomioiden rakennelmia voidaan pitää kaivoslain tarkoittamina välttämättöminä rakennelminä

Maastoliikenne

Kullanhuuhdonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan maanomistajalta.

Perustelut: Maastoliikennelaki (1710/1995) 2 luku 4§

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä Inarin kunnan ilmoitustauluilla. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 11.1.2021.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Ivalon paliskunnalle 11.12.2020

Ivalon paliskunta ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta

2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 11.12.2020
Metsähallituksen lausunto 22.12.2020

Tukes pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Metsähallitukselta lausuntoa kullanhuuhtonlupahakemuksesta HL2020:0015 RPS-Hangasoja HM. Hakemuksella on tarkoitus yhdistää hakijoiden kaksi erillistä aluetta yhdeksi luvaksi ja muuttaa osin rajauksia. Tukes pyytää lausuntopyyntössään kaivoslain 38 §:n nojalla myös Metsähallituksen perusteltua näkemystä alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksesta saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan, huomioiden alueen läheisyydessä olevat muut vastaavat luvat ja muut maankäyttömuodot.

Kullanhuuhtonhakemusalue HL2020:0015 RPS-Hangasoja HM sijaitsee Metsähallituksen hallinnoimalla metsätalousalueella Laanilan Hangasojalla. Hakemusalueen pinta-ala on 6,6 ha.

Vuosittainen koneellisesti käsiteltäväksi suunniteltu maamäärä on noin 1000 m³. Aikaisempi ympäristölupa ei vastaa uutta toimintaa ja hakijat aikovat hakea uutta toimintaa vastaavan luvan.

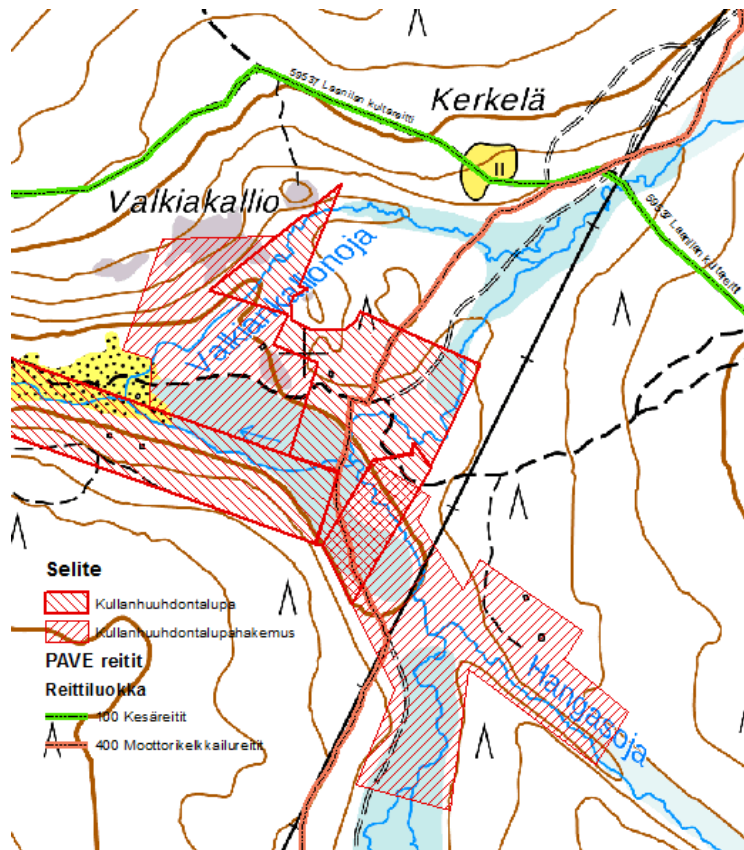
Alue sijaitsee poronhoitolain tarkoittamalla (848/1990) erityisellä poronhoitoalueella Ivalon paliskunnassa ja saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä tarkoitettulla saamelaisten kotiseutualueella.

Alue on Saariselän oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltainen alue (MP) ja ohjelmapalvelualue RM-o2. Alueella turvataan nykyisten elinkeinojen, kuten maa- ja metsätalouden sekä valtionmaalla myös poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen harjoittamismahdollisuudet. Aluetta voidaan käyttää pääasiassa käyttötarkoitusta merkittävästi haittaamatta myös muihin käyttötarkoituksiin. Alueella sallitaan metsälainsäädännön ja metsänhoitosuosituksen puitteissa tapahtuva metsien hoito ja käyttö. Alueelle saa rakentaa aktiiviseen luontomatkailuun liittyviä rakennuksia ja rakennelmia, kuten kotia tai laavuja. Alueelle ei saa sijoittaa majoitustiloja. Kaava ei rajoita kullanhuuhtontaa.

Metsähallituksella ei ole tällä hetkellä tiedossa ko. alueella nykyistä maankäyttöä muuttavia suunnitelmia huuhdonta-alueella. Alueella on harjoitettu metsätaloustoimintaa kymmeniä vuosia sitten, mutta lähiajan toimintasuunnitelmia ei ole. Haettu alue kuuluu toimiltaan rajoitettuun metsätalousalueeseen, jossa metsätaloustoimia tehdään satunnaisesti tai ei ollenkaan. Varsinainen kullanhuuhdonta-alue on pääosin metsätaloustoimien ulkopuolista sekapuustoista jouto- ja kitumaata. Alue on luontaisesti uudistuvaa. Alueella harjoitetaan runsaasti Saariselän matkailukeskuksen alueelta suuntautuvaa retkeilyä.

Pohjoispäässä hakemusalueella on Metsähallituksen ylläpitämä moottorikelkkaura. Ura on hakemusalueella noin 40 metriä sähkölinjalla ja lisäksi noin 60 metriä muutoin alueella. Leveys on noin kuusi metriä.

Kartta hakemusalueen reiteistä:

Kullanhuuhdontaluvan haltija on kaikilta osin vastuussa Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle kaivutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista. Kullanhuuhdonta-alueilla luvan haltija on velvollinen korvaamaan Metsähallitukselle aiheuttamansa puustovms. vauriot sekä puuston odotusarvon menetykset keskeytyneiden uudistustoimien osalta. Polttopuiden ottoon saa maksullisen luvan. Maastoliikenneluvan kullanhuuhdonnan kulkemiseen saa tarvittaessa Metsähallitukselta. Huuhdonta-alueen ulkopuolelle sijoittuvaan majoittumiseen tulee hakea lupa Metsähallitukselta. Hakija on ilmoittanut hakemuksessaan

lupaa rakentaa alueelle. Kyseessä on aikaisemmin rakennusluvitettu rakennus. Kokonaan uutta rakentamista ei ole tarkoitus tehdä.

Tällä hetkellä Metsähallituksella ei ole tiedossa, että hakemusalueella olisi uhanalaisten kasvien ja eläinten esiintymiä, petolintujen pesintää tai tunnettuja kulttuuriperintökohteita. Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä on osin kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita liittyen alueen kultahistoriaan. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet, kuten vanhat kullankaivun historiaan liittyvät jäännökset, tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallitus ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankeen johdosta. Metsähallitus ei sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista kartoittamattomista ja vielä löytymättömistä kohteista. Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lapin ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Lapin ELY-keskus.

Kalaston osalta kaivutoiminta tulee järjestää siten, ettei alapuoliseen vesistöön pääse kalastolle ja muulle vesiluonnolle haitallisessa määrin liettymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita. Maa-aineksien pääsy alapuoliseen vesistöön voidaan estää riittävällä veden kierrätyksellä ja saostusaltailla.

Metsähallitus pyytää muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen luvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivutoiminta tulee tapahtua siten, että alapuoliseen vesistöön ei pääse liettymistä ja rehevöitymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita.
- Luvansaajan tulee tunnistaa maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot sekä arvokkaat ja huomioon otettavat kohteet mahdolliset metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa huomioon ne toiminnassa ja nykyisiä luontoarvoja ei tule heikentää
- Toiminta tulee suunnitella siten, että puustolle aiheutuvat vahingot ovat mahdollisimman vähäisiä ja vahingot on korvattava
- Kaivukauden päättyessä jyrkät kaivantojen reunat on luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi porotaloutta haittaamattomalla tavalla.
- Tiestön käyttöä koskee laki yksityisistä teistä (15.6.1962/358) ja tiestön käytöstä päättää tienpitäjä. Ko. tapauksessa tienpitäjä on Metsähallitus alueelle johtavan tiestön kulkiessa kokonaan Metsähallituksen hallinnassa olevalla valtionmaalla. Kullanhuuhdontalupa ei

anna suoraan oikeutta tiestön käyttöön. Metsähallitus ei yleensä rajoita teillään kevyttä liikennettä, mutta raskaisiin kuljetuksiin olisi oltava Metsähallituksen lupa. Alueella oleva Metsähallituksen metsäautotiestö on heikkokuntoista. Metsähallitus ei vastaa tiestön huonosta kunnosta ihmisille ja kalustolle mahdollisesti aiheutuneista vahingoista. Raskaiden kuljetusten ja muun liikennöinnin mahdollisesti aiheuttamat vauriot tiestölle tulee aiheuttajan korvata

- Moottorikelkkaura on tasattava mahdollisen kaivun jäljiltä erittäin tasaiseksi, juurakoita yms. ei saa olla esteenä ja ympäristön on oltava tasainen uralta suistumisen estämiseksi. Reitin merkinnät kaivetulla alueella tulee olla selkeät

Hallituksen esityksessä kaivoslaista todetaan, että arvioinnissa olisi lähinnä tarpeen kiinnittää huomiota saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuviin vaikutuksiin.

Metsähallitus arvioi, ettei porotalouden rakenteille kyseessä olevassa tapauksessa aiheudu haittaa, koska rakenteita ei ole lupahakemusalueella eikä välittömässä lähiympäristössä. Porotalouden TOKAT-paikkatietojärjestelmän mukaan hakemusalue on porojen laidunalueita ympärivuotisesti. Porojen kuljetusreitit on järjestelmässä ko. alueelle merkitty. Poronhoitotyöt on huomioitava kullanhuuhdonnassa.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 4.2.2015 (taltionumero 275, Saamelaiskäräjien valitus ympäristölupa-asiassa, joka koski koneellista kullankaivua) todetaan seuraavasti: "Nyt puheena olevassa asiassa on kysymys pienessä mittakaavassa tapahtuvasta kullankaivusta alueella, jota käytetään tähän tarkoitukseen vain osa vuotta ja silloinkin tiukkojen lupamääräysten puitteissa. Sanotulla toiminnalla ei aiheuteta haittaa saamelaiskulttuurille ja vaikutukset saamelaisten perinteiselle elinkeinolle, kuten poronhoidolle, kalastukselle, metsästykselle tai ympäröivälle luonnolle jäävät hyvin paikallisiksi". KHO:n päätöksen kohteena oleva kullanhuuhdantalupahakemus on HL2012:0057, Midas 2 ja pinta-alaltaan 3,4 ha.

Viitaten edellä mainittuun korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen sekä po. kullanhuuhdontanhakemusalueen vähäiseen pinta-alaan ja ympäröivän alueen muuhun maankäyttöön Metsähallitus arvioi, ettei toiminnasta aiheudu haittaa yksittäisenä kohteena saamelaiskulttuurin harjoittamiselle. Puheena olevan luvan ja ympärillä olevien muiden kullanhuuhdantalupien yhteisvaikutuksella voi olla paikallisesti haittaa porotaloudelle.

3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 11.12.2020
Inarin kunnan lausunto 16.12.2020

Hakemuksen osalta ei voimassa olevien kunnallisten kaavojen kannalta ole huomautettavaa.

4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 11.12.2020

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 29.12.2020

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin ELY-keskuksen lausuntoa yllä mainitusta Sami Hakalan ja kumppaneiden kullanhuuhdontalupahakemuksesta.

Alue sijaitsee Inarin kunnassa, Hangas- ja Rönkönojan varrella. Alueen pinta-ala on n. 7 hehtaaria. Hakemus koskee kahden kullanhuuhdonta-alueen Proku 3 (HL2012:0097) ja RPS-Hangasoja (HL2011:0023) yhdistämistä ja alueiden uudelleen rajaamista.

RPS-Hangasojalle on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa, joka mahdollistaa 600 m³ kaivumäärän vuodessa. Hakemuksen mukaan nykyiseen ympäristölupaan tullaan hakemaan muutosta, jotta se vastaisi suunniteltua toimintaa ja aluetta.

Alueet sijaitsevat Paatsjoen vesistössä Hangasojan vesistöalueella 71.457.

Hakemuksen mukaan suunniteltu vuotuinen kaivumäärä on noin 1 000 m³.

Haettavana olevalta kullanhuuhdonta-alueelta ei ole tiedossa ympäristöhallinnon käytössä olevan lajiGis-tietojärjestelmän tai laji.fi viranomaisportaalin mukaan uhanalaisten lajien esiintymiä. ELY-keskus toteaa kuitenkin, ettei alueelta ole tehty ympäristöhallinnon toimesta uhanalaisinventointeja. Näin ollen hakemusalueella saattaa olla uhanalaisten ja direktiivilajien esiintymiä, jotka eivät ole ympäristöhallinnon tiedossa. Mikäli alueelta havaitaan edellä mainittuja lajeja, on huuhdonta-alueella järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista. Tarvittaessa laji- ja luontotyyppiesiintymät on rajattava huuhdonta-alueen ulkopuolelle, ellei esiintymien säilymistä voida turvata muilla toimenpiteillä.

Koska hakemuksen mukaan kullanhuuhdonta-alueella RPS-Hangasoja ollaan supistamassa, Lapin ELY-keskus muistuttaa RPS-Hangasojan toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan määräyksistä toiminnan lopettamisen osalta. Lupamääräysten 20–22 mukaan:

- 20. Käytöstä kokonaan poistettavat kaivualueet, vesialtaat ja imeytysalueet on kaivukauden päätteeksi tasattava ympäristöön sopeutuviksi. Tasa-tuille alueille on levitettävä pintamaakerros, joka mahdollistaa alueen nopean kasvittumisen ja estää hienoaineksen huuhtoutumisen.
- 21. Kaivutoiminnan lopettamisen jälkeen luvan saajien on saatettava alue lähiympäristöön sopeutuvaksi siten, että hienoaineksen huuhtoutumisvaara vesistöön estyy. Maaston muotojen ja kasvittumisen on vastattava mahdollisimman hyvin

luonnontilaista aluetta. Maisemoinnin valmistumisesta on välittömästi ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle.

- 22.Toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä on ilmoitettava viipymättä Lapin ELY-keskukselle

Edellä mainitut seikat huomioiden Lapin ELY-keskus ei näe estettä kullanhuuhdontaluvan myöntämiselle. Koneellinen kullanhuuhdonta vaatii kuitenkin ympäristönsuojelulain mukaisen luvan ja Lapin ELY-keskus ottaa luvan hakemusvaiheessa kantaa luvan myöntämisen edellytyksiin.

Koneellista kullankaivuuta ei saa aloittaa ennen kuin ympäristönsuojelulain mukainen lupa on myönnetty ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on myöntänyt kullanhuuhdontaluvan, ja päätökset ovat lainvoimaisia tai lupa toiminnan aloittamiseen myönnetään muutoksenhausta huolimatta. Alueella RPS-Hangasoja koneellista kullanhuuhdontaa voidaan jatkaa voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti.

5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 11.12.2020

Saamelaiskäräjät ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta

6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaismuseumo Siidalle 11.12.2020

Saamelaismuseumo Siidan lausunto 11. 1.2021

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Saamelaismuseumo Siidalta lausuntoa Sami Hakalan, Rainer Kaplin, Pekka Suikkasen, Hannu Turusen ja Matti Suikkasen kullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2020:0015. Saamelaismuseumo Siida on saamelaisalueella toimivaltainen viranomaisen arkeologisen kulttuuriperinnön sekä maiseman ja rakennusperinnön suojelun ja hoidon suhteen.

Kullanhuuhdonnan lupahakemusalue HL2020:0015 sijaitsee Inarin kunnassa, E4-valtatien länsipuolella, Hangasojan ja Rönkönojan yhtymäkohdassa. Hangasoja laskee noin 2 km päässä hakemusalueelta länteen Tolosjokeen, joka puolestaan laskee Ivalojokeen. Lupahakemus-alueen pinta-ala on 7 ha. Tarkoitus on yhdistää kaksi voimassa olevaa kullanhuuhdontalupa-aluetta, HL2012:0097 ja HL2011:0023. Kullanhuuhdontalupaa haetaan koneelliselle kaivulle neljäksi vuodeksi. Vuotuinen kaivumäärä on noin 1000 m³. Hakijalla ei ole voimassa olevaa ympäristölupaa. Hakemukseen on liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa lupahakemusalue kuuluu kahteen alueeseen, MU-1 6041, joka on Saariselän ulkoilualue sekä mv 8402 eli Matkailualue Saariselkä-Ivalo.

Lupahakemusalueen länsiosa sijaitsee Ivalon alueen osayleiskaavan alueella, jossa on merkintä maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltainen alue MP. Lupa-alueen itäosa on

Saariselän yleiskaavan, Kaunispää-Laanila alueella, jossa kaavamerkintä on Metsä- ja porotalousvaltainen alue.

Talvisaikaan kullanhuhdontalupahakemusalueen länsiosan halki kulkee yleinen moottorikelkkaura Kaksilauttasesta Laanilaan. Lupahakemusalue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella ja poronhoitolain 2.2 § mukaan erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella, jolla maata ei saa käyttää niin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa porotaloudelle. Lupahakemusalue on Ivalon paliskunnan poronhoitoalueella.

Kulttuuriperintö

Alueelta ei toistaiseksi tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Mikäli alueelta havaitaan merkkejä esihistoriallisen ihmisen toiminnasta, kuten liesiä tai muinaisesineitä, työt löytöpaikalla on keskeytettävä ja löydöistä on ilmoitettava museoviranomaisille, tässä tapauksessa Saamelaismuseo Siidan arkeologille.

Saamelaismuseo Siida toteaa, että yksittäisenä koneellisen kullankaivuun lupahakemusalueena HL2020:0015 ei tässä laajuudessa uhkaa eikä vähennä alueen kulttuuriperintöarvoja. Kullanhuhdonta-alueiden kokonaisvaltaiselle tarkastelulle ja niiden maisemaan ja ympäristöön kumuloituvien vaikutusten arvioinnille on selkeä tarve tilanteessa, jossa yksittäiset, pinta-alaltaan pienet huhdonta-alueet muodostavat käytännössä suuren yhtenäisen alueen.

Suuruudeltaan enintään 7 hehtaarin vierekkäisiä kullanhuhdonta-alueita tulisi voida käsitellä laajempina aluekokonaisuuksina, esimerkiksi jokilaaksoittain tai muuten alueittain, jotta kullanhuhdonnan kokonaisvaikutuksia voidaan arvioida luonnonympäristön, kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta. Saamelaismuseo Siida kehottaa TUKESia vastaavana lupa- ja valvontaviranomaisena käsittelemään kullanhuhdontalupahakemuksia alueellisina kokonaisuuksina ja arvioimaan niiden yhteisvaikutuksia kyseisen alueen kulttuuriperintöön ja luonnonympäristöön ja erityisesti maisemaan.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Lausunnoissa esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä

Päätösmaksu

Päätösmaksu 640 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018)

Maksua määritettäessä on huomioitu maksuasetuksen mukaan peritty 20% ennakkomaksu.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan hakijalle. Päätös toimitetaan niille kunnille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille, jos se kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee kaivoslain 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, sekä paliskunnalle, mikäli se kohdistuu erityiselle poronhoitoalueelle. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella kaivosviranomaisen verkkosivuilla (www.tukes.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan toiminnan vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Pasi Molkoselkä, puh. 029 5052 133, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Pasi Molkoselkä ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Terho Liikamaa.

LIITTEET	Liite 1. Valitusosoitus Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000) Liite 3. Selvitys kullanhuuhdontaluvan myöntämisen esteistä Liite 4. Ohjeet vakuuden asettamiseen Liite 5. Panttaussitoumus
TIEDOKSI	Fingrid Oyj Inarin kunta Ivalon paliskunta Lapin Ely-keskus Metsähallitus Saamelaiskäräjät Saamelaismuseo Siida

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 21.5.2021

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 260 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

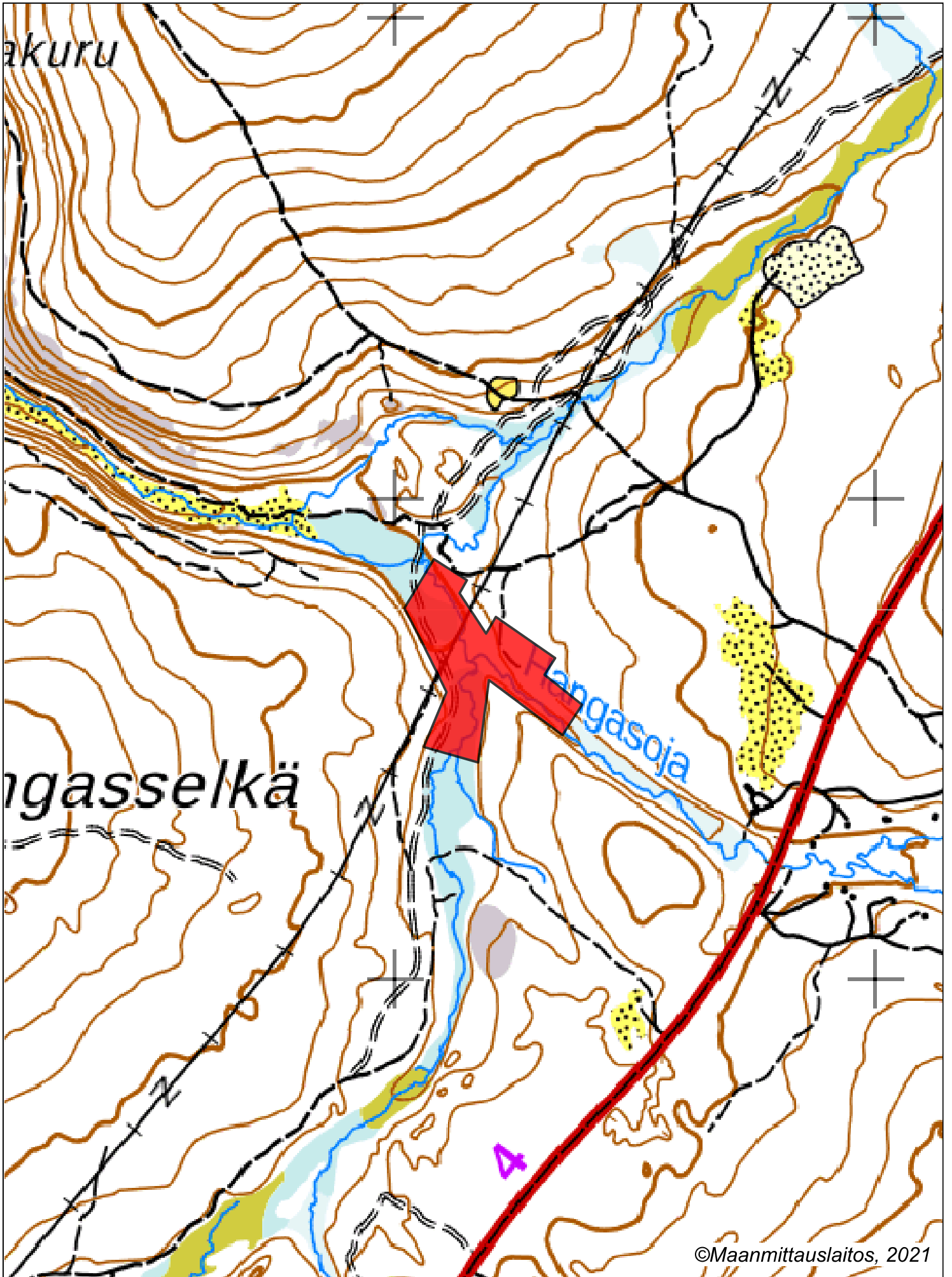
Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

Selvitys kullanhuuhdantaluvan HL2020:0015 mahdollisista myöntämisen esteistä

Yleistä kullanhuuhdonnasta

Kullanhuuhdonta on ollut pienenevä maankäyttömuoto koko 2000-luvun ajan. Esimerkiksi vuonna 2000 kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia on ollut voimassa yli 400, kun tällä hetkellä vastaava määrä on 319. Hakemuksia on vireillä 149. Hakemuksista 20kpl on jatkohakemuksia tällä hetkellä voimassa oleville luville ja yhteensä 51 hakemusta on jatkohakemuksia hakemushetkellä voimassa olleille luville. Hakemuksista 17 kpl ja voimassa olevista luvista 42 kpl liittyy 30.6.2020 lakanneisiin kaivosoikeuksiin, joihin kaivosoikeuden haltijoilla on ollut kaivoslain 182 §:n mukaan oikeus hakea kullanhuuhdantalupaa (lähde: Kaivosrekisteri 8.4.2021).

Kullanhuuhdonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdonta harjoitetaan.

Kullanhuuhdantaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli tällaista toimintaa on suunniteltu lupa-alueella harjoitettavan, tulee toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomaisena on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Lupa-alueen kuvaus

Kullanhuuhdantalupa-alue HL2020:0015 (6,6ha) sijoittuu Ivalon paliskunnan alueelle, Hangasojan varteen, metsätalousalueelle.

Ivalon paliskunnan alueelle sijoittuu 142 kpl lainvoimaisia kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 600 ha. Näistä kyseisen lupahakemuksen läheisyyteen (2 km säteellä alueesta) sijoittuu noin 75 ha, 16 kpl. Alueen lähistöllä olevat lupa-alueet ovat olleet pääsääntöisesti kullanhuuhdontakäytössä vuosikymmenien ajan.

Alueen läheisyydessä on vireillä myös 1kpl kullanhuuhdantalupahakemuksia pinta-alaltaan noin 3,7ha.

Luvan mukaisen toiminnan kuvaus

Alueelle on haettu lupaa konekaivun harjoittamiseen. Vuotuinen kaivumäärä on suunniteltu olevan suurimmillaan noin 1000m³.

Muut häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä

Hangasojan alue kuuluu Metsähallituksen hallinnoimaan metsätalousalueeseen joka on Ylä-Lapin luonnonvarasuunnitelmassa merkitty suojametsäalueeksi. Alueella ei tulla suorittamaan luonnonvarasuunnitelman ja yleisten metsänhoitosuosituksen mukaan tavanomaista metsätaloudellisiin toimintaperiaattein tapahtuvaa hakkuutoimintaa. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole suunniteltu harjoitettavan hakkuutoimintaa lähitulevaisuudessa.

Metsähallitus ei linjauksensa mukaisesti myy kyseessä olevan alueen läheisyydestä maa-alueita.

Alueen läpi kulkee sähkölinja. Hakija on toimittanut sähkölinja osalta oikeudenhaltijan suostumuksen siitä, että alue voi sijoittua voimalinjan alueelle. Alueen itäpuolella on yksityisomistuksessa olevia tontteja ja valtatie 4. Alueen pohjoispuolella noin kilometrin päässä hakemusalueesta on maa-aineksen ottoalue, jossa on voimassa oleva maankäyttösopimus. Uusia vuokrasopimuksia tehtäessä Metsähallitus kuulee alueen paliskuntaa ennen sopimuksen tekemistä.

Näiden lisäksi Metsähallitus on laatinut paliskuntain yhdistyksen kanssa yhteistyösopimuksen, jossa määritellään Metsähallituksen ja paliskunnan yhteistoiminta erilaisten maankäyttömuotojen yhteydessä.

Lupa-alueelle sijoittuu moottorikelkkareitti. Lisäksi lupa-alueen läheisyydessä kulkee selkeästi maastoon merkitty kesäretkeilyreitti, jota kuljetaan jalkaisin ja polkupyörällä.

Lupa-alueella tai sen läheisyydessä ei ole poronhoitoon liittyviä rakennelmia. Alueen ympäristössä on ilmoitettu olevan kuljetusreitit, joka on tullut esiin lausunnoissa ja aiempien lähistön lupien käsittelyn yhteydessä.

Metsähallitus myy metsästyslupia lupa-alueelle ja sen läheisyyteen. Lisäksi paikallisilla asukkailla on vapaa metsästysoikeus alueella. Alueen poronhoito huomioidaan lupametsästyksen mitoittamisessa.

Kun huomioidaan edellä kerrotut tosiseikat, kullanhuudontaluvassa annetut määräykset ja kaivoslaissa sekä muussa lainsäädännössä annetut velvoitteet, voidaan todeta, että toimittaessa lupamääräysten mukaisesti kullanhuudontaluvan HL2020:0015 oikeuttamat toimenpiteet eivät yksin taikka yhdessä muiden vastaavien lupien ja edellä kuvattujen muiden maankäyttömuotojen kanssa heikennä olennaisesti saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Yhteisvaikutusta arvioidessa on huomioitu lausunnoissa esiin tulleet seikat sekä alueiden ja toimintojen kokonaismäärä, sijainti ja toiminta ja ympäröivän toiminnan vakiintunut taso. Alueen lähistöllä on harjoitettu kullanhuudontatoimintaa vuosikymmenien ajan. Myös luvan saajat ovat harjoittaneet kullanhuudontatoimintaa lähes koko kyseisellä lupa-alueella.

Lisäksi alue ja toiminta-aika on rajattu toimintaan tarvittavan lupien lupaehdot kyseisellä lupa-alueella turvaavat sen, että toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat ajalliselta kestoiltaan ja sijainniltaan rajallisia, eivätkä olennaisesti haittaa saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan.

Hakijat ovat myös osoittaneet olevansa kelpoisia hakemaan kullanhuudontalupaa. Myöskään selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella alueella ei ole muitakaan kaivoslaissa mainittuja luvan myöntämisen esteitä.

Aineistoa:

Kaivosrekisterin karttapalvelu (www.kaivostoiminta.fi/kartta)

Retkeilyreitit ja rakenteet (<http://www.retkikartta.fi/>)

Ylä-Lapin luonnonvarasuunnitelma (<http://www.metsa.fi/ylalappi>)

Paliskuntain yhdistyksen ja Metsähallituksen välinen yhteistyösopimus

(<http://www.metsa.fi/documents/10739/58225d52-500f-481c-9cdc-82a6159f4be7>)

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan kullanhuuhdontaluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes on määrännyt lupapäätöksessään HL2020:0015 kullanhuuhdontaluvan vakuudeksi 5100€:n suuruisen pankkitalletuksen. Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tulee toimittaa kopiot avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin.

Pyydämme täydentämään ja allekirjoittamaan päätöksen liitteenä olevan panttaussitoumuksen. Panttaussitoumus tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi.

Pasi Molkoselkä
ylitarkastaja

PANTTAUSSITOUMUS

Pantinantaja

Pantti

Tili n:o

Tilin saldo panttauspäivänä:

Sitoumus, josta pantti vastaa

Kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta kullanhuuhtontaluvan nojalla harjoitettavasta toiminnasta aiheutuvien vahinkojen ja haittojen korvaamisesta ja kaivoslain 4 luvun 29 §:n mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamisesta aiheutuneet kustannukset.

Panttaussitoumus

Luovutan (mme) edellä yksilöidyn käteispantin Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tässä sitoumuksessa mainittujen vastuiden täyttämisen vakuudeksi.

Voimassaoloaika

Tämä yleispanttaussitoumus on voimassa toistaiseksi

Päiväys

Allekirjoitus